

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JANUARY 11, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 7

SAVEZNIKI UNIČILI JAPONSKI KONVOJ NA NOVI Gvineji

Prizadevanje, da bi izkrcali ojačenja, so morali plačati Japonci s 138 letali in 6 do 8 ladjami.

AKCIJA AMERIŠKIH LETALCEV NA BURMI

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, ponedeljek, 11. januarja. — Zavezniški bombniki nadaljujejo s svojim bombardiranjem japonskega konvoja, ki beži od Lae na Novi Gvineji, kjer je hotel izkrcati ojačenja. V konvoju, ki je štel dvanajst ladij, so bile tri ladje že pogreznjene, nadaljne tri ladje pa so zadeli direktni zadetki.

Drugi ameriški in zavezniški bombniki pa so istočasno bombardirali pristanišče v Lae, kjer so njihove bombe zanetile požare, ki so vidni več milij na okoli.

Ogromne japonske izgube v štiridnevem bombardiranju tega konvoja so izgubili Japonci tudi 138 letal.

O zavezniških izgubah ni nobenega poročila, toda uradni viri pravijo, da se ne morejo niti izdaleka primerjati izgubam Japoncev.

WASHINGTON, 10. januarja. — Vojni department naznanja, da je bilo v teku Mac Arturjeve kampanje na Novi Gvineji uničenih 353 japonskih letal, 19 bojnih in 85 trgovskih ladij.

Letalska akcija v Kitajski. — Z ameriško zračno silo v Kitajski, 9. januarja. (Zakasnelo).

Ameriški bombniki in bojna letala so napadla japonska skladišča in rečno plovbo v Bhami na Burmi, kjer so njihove bombe pogreznile eno ladjo ter zanetile mnogo požarov.

New Delhi, Indija, 10. januarja. — Angleški bombniki so napadli japonske naprave v bližini Rathendaunga na Burmi, kjer so povzročile njihove bombe občutno škodo.

Jugoslovanska vlada je odredila slovesen pogreb Tesle na državne stroške

(New York Times, 9. januarja) — Jugoslovanski Informacijski Center je naznanil včeraj, da je jugoslovanska vlada v izgnanstvu odredila za Nikola Teslo, očeta radia in modernih transmisij, slovesen pogreb na državne stroške.

Pogrebna služba se bo vršila v katedrali St. John Divine v tork ob štirih popoldne.

Zastopstvo pri pogrebu. — Jugoslavija, kjer je bil dr. Tesla rojen kot sin srbskih staršev, bo uradno zastopala po ambasadorju Konstantinu Fotiču in velikem številu sedanjih in bivših visokih uradnikov te dežele.

Med njimi bodo dr. Ivan Šubašić, hrvaški ban; ministri stavljeni na razpolago: bivši ministri predsednik Bogoljub Jevtić, Franc Šnoj, dr. Branko Čubrilović in Sava Kosanović, Teslov nečak, predsednik East-erna and European Planning Board-a.

Nad 700 patentov. — Dr. Tesla, ki je vzel več od 700 važnih patentov, smatrajo za znanstvenika, ki je položil temelje modernemu radiu in televiziji. Isto velja za orjaške električne transformatorje in druge transmisijske naprave ter za osnovne aparate, ki so omo-

MURRAY PROTI NAVIJANJU CEN

WASHINGTON, 10. januarja. — Philip Murray, predsednik CIO organizacije, je izjavil, da se kontrola živilišnih cen in racioniranje živil izvaja tako, da je to "narodna sramota."

"Cene se silno navijajo in vsi oni, ki se morajo preživljati s svojim zaslužkom, vedo, da ni skoro nobene kontrole nad njihovim navijanjem. Delavci marsikje ne morejo kupiti dovolj živil, ki so potrebna za zdravje njihovih družin," je rekel Murray.

Pazite na smeti!

Mestne oblasti naznanjajo, da ne bodo več pobirale smeti, med katerimi se nahajajo kositrne posode ali takozvane "kante." Oni, ki ne bodo kooperirali z vojnimi prizadevanji mesta ter spravljali na stran teh kant, naj si sami pripišejo, če jim bodo ostale nepobrane smeti.

Na dopustu

Na šestdnevni dopust je prišel poročnik Stanley Zagar, sin Mr. in Mrs. Jacob Zagar, 9306 Parmalee Ave. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo obilo zabave!

Zaveden rojak

V soboto se je Frank Ziberna, 8115 St. Clair Ave. dobro postavil, ko je za skupno vsoto \$500 kupil vojnišnih bondev, da tudi on stori svoj delež za demokracijo, in pravi, da jih bo ob priliki še več kupil. France je bil svoječasn goodec na harmonike.

Marconi posnel njegove patente

Dr. Tesla je trdil, prav do konca svojih dni, da je Marconi-jev sistem brezžičnega brzojava kršenje njegovih patentov za metode in naprave brezžičnega prenosa energije. Dr. Tesla je tožil Marconi-a z namenom, da doseže priznanje svojih pravic. Trdil je, da je bilo njegovemu neuspehu, da dokaže svoje patentne pravice, krivo le pomankanje znanstvenih podatkov glede razlik med dolžinami valovi in kratkimi valovi. Ko pa valovi in kratki mivalovi. Ko pa je pozneje ta razlika postala jasna, so bili osnovni Teslovi patenti že zastareli.

Konvencija komunistov

Komunistična stranka države Ohio bo imela dne 16. in 17. januarja svojo konvencijo v Public Auditoriju. Podružnice komunistične stranke po vseh mestih države Ohio so izvolile svoje delegate, ki jih bodo zastopali na konvenciji.

Najdene rokavice

Našlo se je par moških rokavic. Kdor jih pogreša, naj se zgleda pri Johnu Potokarju, na 6517 St. Clair Ave., kjer jih dobi nazaj.

Nemške generale skrbi položaj armad na Kavkazu

Maršal Bock je svetoval Hitlerju, naj potegne armade s Kavkaza, dokler je še čas za to.

STOCKHOLM, 9. januarja.

Nemški maršal Fedor von Bock, je govoreč v imenu še drugih nemških generalov, ki jih skrbi položaj nemških armad na Kavkazu, kar je posledica razvijajočih se ruskih ofenziv, nujno svetoval Adolfu Hitlerju, naj potegne nemško vojaštvo s Kavkaza, dokler je še čas za to.

Osebe, ki so se pravkar vrnile iz Nemčije, pravijo, da je von Bock, ki je bil poveljnik nemških armad na stalingrajski fronti, od katerega poveljstva pa je bil odstavljen, ker ni zavzel Stalingrada, zdaj zopet poveljnik na fronti. On je obiskal Hitlerja v njegovem glavnem stanu ter ga obvestil, da on in njegovi generali ne morejo prevzeti odgovornosti za obstoječi položaj, ako ne ukaže Hitler takojšnje izpraznitve Kavkaza. Hitler pa je prišel ob teh besedah besnet, češ, da nosi samo on odgovornost, ker je on vrhovni poveljnik vseh nemških armad, nakar je generala Bocka nemilostno odslovil.

Večerja za vojake

Kot je bilo že že parkrat poročano, bodo članice krožka št. 1, Progresivnih Slovencev priredile v nedeljo večer okusno večerjo za naše vojake, ki se bodo slučajno nahajali na dopustu. Večerjo se bo serviralo v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., pozneje pa se v zgornji dvorani razvije ples, za katerega bo igral Struktelnov orkester. Vojaki bodo imeli prosto večerjo in prost vstop na ples.

Obenem se opozarja vse članice, ki so obljubile pecivo, kokaš ali kar si že bodi za to večerjo, da isto prinese oskrbniku S. D. D. najkasneje do sobote zvečer, 16. januarja, da se bo stvar čim bolje uredila.

Pokojni Anslor

Kakor smo že v soboto poročali, je v Mt. Sinai bolnišnici preminil mladi rojak Joseph Anslor, star 28 let. Stanoval je na 15405 Holmes Ave. Pokojni je bil rojen v Clevelandu ter je bil zelo agilen na društvenem polju. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, rojeno Yerman, sina Josepha, mater Mary, rojeno Mauser, ki je doma iz Dobrega polja, dve sestri, Mary, poročeno Terček, in Josephine, poročeno Opalek ter brata korakala Franka ki je v Camp Lee W. Va. Njegov oče Anton je umrl dne 15. avgusta, 1942. Pokojni je bil član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Loyalties št. 590 SNPJ, Knights of Columbus, Cleveland Council in Eastern Stars št. 51 S.D.Z., pri katerem je bil tajnik. Pogreb se bo vršil v tork zjutraj ob 9. uri iz August F. Svetek pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzeta in nato na Calvary pokopališče.

Bodi mu lahka ameriška zemlja, preostali pa izrekamo naše sožalje

K. vojakom

V Camp Perry, Ohio je odšel v službo strica Sama Albert Brezecz, sin Mr. in Mrs. Jack Brezecz, 20580 Naumann Ave. Želimo mu srečen povratek!

FRANK JELENIĆ

K letalskemu oddelku je odšel dne 30. novembra Frank O. Jelenić, sin Mr. in Mrs. Frank Jelenić, 19413 Kewanee Ave.

Frank se zahvaljuje vsem za obisk na večer pred odhodom v armado, ter za darila v denarju. Njegov naslov v armadi je: Pvt. F. Jelenic, 1144 Technical School Squadron, (Sp.) T.S. No. Flight N, AAFTC, Basis Training Center (No.4), Miami Beach, Fla.

NAPREDOVANJE SOVJETSKIH OFENZIV

Nemcem na Kavkazu preti vedno večja nevarnost. — Zavzetje novih strateško važnih krajev.

MOSKVA, ponedeljek, 11. januarja. — Sovjetska armada je sklenila včeraj jeklen obroč okoli Georgijevska na Kavkazu ter na treh straneh tega velikega in važnega železniškega križišča zavzela 13 krajev in strla nemške protinapade, ki so nekoliko zavrlj rusko prodiranje proti Rostovu.

Nedeljski opoldanski komunikacije naznanja zavzetje tridesetih krajev na Kavkazu ter večje število krajev ob spodnjem Donu.

Med zadnjimi kraji, ki jih je zavzela sovjetska armada, sta tudi velika kraja Kuma in Voroncovo - Aleksandrovskeje, ki ležita 16 oziroma 27 milj severovzhodno od Georgijevska.

Nemci si prizadevajo s srditimi protinapadi zajeziti rusko prodiranje ob spodnjem Donu, ki stalno izojuje rostovski koridor, od katerega so odvisni nacisti na Kavkazu.

V tednu, ki se je končal s soboto, so Rusi uničili 330 nemških letal, pri čemer so sami izgubili 93 letal.

V Stalingradu, kjer se bori Rusi pod zaščitnim ognjem svoje artilerije, so pobili včeraj 300 Nemcev ter uničili dva nemška topova in 27 utrdb.

Ob doljnem Donu je neka ruska četa presenetila Nemce, katerih je z naglim udarcem 600 pobila in mnogo zajela ter uničila osem tankov, deset topov in dvanajst možnarjev.

Klub "Ljubljana"

V 24 URAH SO ZAVZELI RUSI 60 KRAJEV

Ruska armada se približuje svoji največji zmagi v svoji zimski kampanji, ko sklepa svoj obroč okoli Georgijevska.

Istočasno prodirajo Rusi proti mestu Šahitju, ki leži 45 milj severno od Rostova.

Ruska armada je tekom noči zavzela 17 nadaljnjih krajev, s čemer je bilo zavzetih v zadnjih 24 urah vsega skupaj 60 krajev.

LONDON, 11. januarja.

— Nezadovoljstvo v Rumuniji je priklopelo do takega viška, da bo Nemčija najbrže zasedla vso deželo, kamor je že prispelo tisoče gestapovcev.

Madžarska, ki je alarmirana zaradi položaja v Rumuniji, pa namerava potegniti vse svoje čete iz Rusije.

Gestapovci so aretirali transilvanskega škofa, katerega dolže, da je na čelu antinacijske kampanje.

Tragedija dveh mladenk pri smučarskem sportu

Smučarji z deklicama so se zaleteli ob drevo, kar je imelo za posledico, da se je ena ubila, druga pa je bila nevarno ranjena.

Včeraj so se sankali mladi ljudje v Rocky River Metropolitan parku, toda njihovo sankanje se je končalo z veliko tragedijo. Sani, na katerih sta sedeli 20-letna Miss Edna May Noble in 17-letna Loretta Schroeder so se v svojem diru z grča v dolino zaleteli z vso silo ob neko drevo, kar je imelo za posledico, da je bila Miss Noble ubita, njena tovarišica pa nevarno ranjena.

Ostali smučarji, ki so prihitali na kraj nesreče, so izjavili, da sta bili obe nezvestni, toda mlajša mladenka je pričela kmalu zatem kričati ob bolečin, dočim je starejša, ki si je zlomila tilnik ter si ubila tudi lobanjo, umrla. Tudi mlajša deklica ima počeno lobanjo in morda zlomljen tilnik.

Ko so sani z deklicama drvele z grča v dolino, niso naredile velikega ovinka, temveč zdrvele naravnost naprej in ob drevo, kar je postalo usodno za mladi smučarki.

Kultura

Mladinski zbor "Škrjančki"

Nocoj ob 7. uri se vrši seja mladinskega zbora "Škrjančki" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Slabo za prodajalce žganja

Barney Rubinstein, predsednik Buckeye Liquor Dealers Association, je izjavil včeraj na seji v Carter hotelu, da bodo prodajalci žganja, ki prodajajo žganje po kozarčkih, tekom šestih mesecev pritisnjeni ob oteno, ker bodo dobave žganja okrnjene za več kot 50 odstotkov.

Zadušnica

V sredo zjutraj ob 8.30 uri se bo v cerkvi sv. Vida brala zadušnica za pokojnega Franka Pižmohta ob priliki 4. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

ARZENALE V ESSENU JE NAPADLO 150 BOMBNIKOV

Bojne ladje zavezniškega konvoja so pogreznile dve nemški podmornici, šest pa so jih poškodovale.

AMERIŠKI BOMBNIKI SO BOMBARDIRALI TRIPOLI

Zavezniški glavni stan v severni Afriki, 10. januarja.

Ameriški bombniki so s svojih baz v Tunisiji danes izvedli svoj prvi napad na Tripoli, da razbi-jejo pristanišče in odrežejo beg preko morja ostankom Rommelove armade, ki se zdaj bliža temu mestu.

Ameriški letalci so napadli letališče v Tripoliju ter se vrnili brez vsakih izgub na svoje baze.

Napad na konvoj

LONDON, ponedeljek, 11. januarja. — Bojne ladje konvoja, ki je te dni prispel preko Atlantika v Anglijo, so pogreznile dve nemški podmornici, 6 nadaljnjih pa poškodovale, kakor naznanja danes ministrstvo angleške zračne sile.

Konvoj so spremljale angleške, poljske in norveške bojne ladje ter ameriški, kanadski in angleški bombniki.

"Konvoj ni izbežal brez izgub," naznanja poročilo, ki javlja, da je bila torpedirana neka tovorna ladja.

Bombardiranje Essena

LONDON, 10. januarja. — Mesto Essen, kjer je središče Kruppovih naprav in arzenalov Nemčije, je napadlo snovi 150 težkih angleških bombnikov, od katerih jih je bilo sedem sestreljenih.

Angleški letalci, ki so se vrnili s tega poleta, naznanjajo, da je bilo mesto eno samo goreče morje in da so se plameni videli v razdalji 100 milj. Bombniki so metali na mesto dve toni težke bombe. Tekom svojega napada so bili silno obstreljevanji po antiletalskem topništvu in na svojem povratnem poletu so si morali utirati pot skozi jate nemških bojnih letal.

To je bil v sedmih nočeh peti napad na nemško industrijsko Porurje.

Napad na Anglijo

Nemški letalci pa so napadli nekí južnozahodni kraj v Angliji, kjer so njih bombe ubile dvanajst ljudi.

Nov grob

V Charity bolnišnici je v nedeljo zjutraj ob 12.30 uri preminil John Jasko, stanujoč na 1100 E. 68 St. Bil je v naseljni med Slovence dobro poznan, ker je družina nad 32 let tu živela.

Soproga Barbara mu je umrla pred več leti, sin George, čigar soproga je bila Slovenka Mary Glavič, pa je umrl pred šestimi meseci. Pokojni zapušča tu si nove Johna, Josepha, Stephena, Michaela, Anthony (soproga Rose Lenarčič) in Franka (soproga Donella Otoničar), hčer Mrs. Ann Boots, vnuke in pravnuke. Pogreb se bo vršil iz Josepha Bakajsa pogrebnega zavoda, 6014 Superior Ave. v sredo zjutraj ob 8.45 uri v cerkev sv. Andreja na E. 51 St. in Superior Ave. — Naše sožalje!

Na dopustu

Iz Texasa je bil na dopustu za deset dni Pvt. Eddie Rome, sin Mr. in Mrs. Ed. Rome, 19010 Kewanee Ave. Zahvaljuje se vsem za obiske.

STAVKA PREMOGARJEV

WILKESBARRE, Pa., 10. januarja. — Thomas Lambert, zvezni posredovalec, je izjavil, da se večina od 20,000 stavkujočih premogarjev v ponedeljek ne bo vrnilo na delo. Nekateri locali so odglasovali, da se premogarji vrnejo na delo, toda ti so v manjšini.

Premogarji niso zastavkali proti delodajalcem, temveč proti svojem bossu Johnu L. Lewisu in uniji, ki jim je naložila 50 centov višje asesmente. Toda premogarji se motijo, če mislijo, da so zastavkali proti uniji. Oni so zastavkali proti ljudstvu, ki bo imelo še večje težave z dobavo premoga, in proti neobhodno potrebnim narodnim obrambi.

POGREŠAN GENERAL

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, 11. januarja. — Izza zavezniškega letalskega napada na Rabaul v Novi Britaniji je pogrešan general Kennet N. Walker iz Glendale, Cal., ki se je udeležil tega napada.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Miller 50-letnik

V soboto večer je bila v Carter hotelu svečana pojedina na čast načelniku okrajnih demokratov in bivšemu županu Ray T. Millerju, ki bo praznoval te dni petdesetletnico svojega rojstva. Med govorniki je bil tudi župan Frank J. Lausche, ki je izjavil, da je imel Miller za časa svojega županovanja, kar je bilo tekom najhujše krize, resnejše probleme pred seboj kakor pa jih ima on, Lausche v sedanjem vojnem času.

Nova zastava za mestni urad

Župan Frank J. Lausche je prevzel danes v mestno last novo zastavo, ki jo je podarila njegovemu uradu Zveza odvetnikov Cuyahoga okraja v počastitev 100te obletnice smrti Francis Scott Key-a, ki je zložil himno "Star Spangled Banner." Ob predaji zastave je pela Miss Helen Erbar, ki je zaposlena v županovem uradu, narodno himno.

Imenik vojakov

Vodstvo Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. apelira na vse društvene tajnike v okrožju Slovenskega delavskega doma, da čim prej pošljejo na urad tajnika imenik članov, kateri se nahajajo v ameriški armadi. Delo za spominsko ploščo, ki se jo bo odkrilo v domovih prostorih, je v teku, čaka se le še na seznam par društev.

Gospodinjski odsek SDD

Nocoj ob 7.30 uri se vrši seja Gospodinjkega odseka Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Voliti bo treba odbor za leto 1943. Vabi se vse članice, da se seje udeležijo in obenem se priporoča tudi ostalim rojakinjam v naselbini, da pristopijo k odseku.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$5.00
For Half Year — (Za pol leta)2.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

AMERIKANCI S TUJIMI IMENI

Amerika je v vojni, zato se zdaj pričakuje eno stvar od vseh Amerikancev: da so pripravljeni, umreti za svojo domovino—Ameriko. V to svrhu se tudi ljudi ne klasificira kot "Amerikance" in "Amerikance tujega porekla." Vsi imajo namreč enak privilegij—umreti. Toda v kolikor gre za nazore, tikajoče se bodočnosti sveta po vojni, so pričele nekatere vladne agencije klasificirati Amerikance v dve skupini: (1) v inozemstvu rojene Amerikance, med katere so vključeni tudi vsi Amerikanci s "tujimi" imeni, neglede, da-li so rojene tukaj ali v starem kraju, in (2) v Amerikance anglosaškega porekla. Prva skupina je bila posvarjena, "naj odloži za časa trajanja te vojne svoje spore, ki so nastali med monarhisti in demokrati, katere izrabljajo inozemski politiki v prid svojih ambicij v obnovljeni Evropi," in "naj prenehajo s svojimi nacionalističnimi prerekanji glede bodočih državnih oblik." (Tozadeven članek je bil objavljen dne 26. novembra 1942 v New York Timesu; z vsebino tega članka smo tedaj tudi mi seznanili naše čitatelje. Uredništvo.)

Mi Slovenci in večinoma vsi Jugoslovani smo iskreni in dobri Amerikanci, kar je tudi vladi znano. Od naše strani pa so tudi nam dobro znana svarila ameriške vlade osebno njeni departmentov, katere svarila so bila dana našim slovenskim, hrvaškim in srbskim zastopnikom v Washingtonu, kamor jih je svoječasno poklical Elmer Davis. Prav tako nam je dalje znano, da so pred merodajnimi departmenti v Washingtonu prevodili vseh važnejših člankov našega časopisa.

Toda kljub vsemu temu si usojamo kot dobri Amerikanci, živeti v svobodni in demokratični deželi, za katere zmago smo pripravljeno žrtvovati svoje življenje, vprašati: Kaj naj to svarilo pomeni? Ali naj to pomeni, da Amerika ne želi, da bi, na primer Amerikanci poljskega porekla razpravljali o bodočnosti Poljske? Da Amerikanci jugoslovanskega porekla ne smejo, dokler traja vojna, povedati predsedniku, kongresu in državnemu departmentu, kakšne vrste politična in ekonomska organizacija Jugoslavije bi osrečila jugoslovansko ljudstvo in pripomogla deželi do blagostanja, da bi mogla slednja uspešno sodelovati z Zedinjenimi državami pri ustanovitvi drugega sveta—to je sveta, glede katerega zagotavljajo naš predsednik in naši najboljši državljani, da ga bo treba ustanoviti po vojni? Ako pomeni to, pomeni tudi to, da bo veliki proporciji našega naroda odvzeta svoboda govora in tiska samo zato, ker so ti Amerikanci jugoslovanskega, češkoslovaškega, poljskega, grškega in drugega porekla. Z drugimi besedami bi to pomenilo, da je popolnoma v redu, ako Amerikane anglosaškega porekla pravi, da da figo za jugoslovanskega kralja in da je po njegovem mnenju napočil čas, da se Jugoslavija, Rumunija, Bolgarija in Grčija iznebe svojih kraljevskih "opernih bufonov," toda tega naziranja pa ne smejo izraziti Jugoslovani, Rumunci, Bolgari in Grki... Dalje je prav tako popolnoma v redu, če pravijo Amerikanci z imeni Smith, Armstrong, Hubbard ali Fish, da narodi vzhodne Evrope niso zreli za demokracijo, da oni ne razumejo pomena izraza "neodvisnost" ter da potrebujejo "močne roke," ki jih bo vodila in naučila, kaj se pravi biti demokratičen in svobodni, ni pa dovoljeno izražanje temu nasprotnega mnenja, ako to mnenje izraža kak Prpić, Kavčić, Todorov, Philactopoulous ali Mitranski, ker to škoduje našemu vojnemu prizadevanju...

Tako zadržanje proti svobodni debati med Amerikanci s "tujimi imeni" ni samo žaljivo za milijone Amerikancev, temveč je tudi zelo kratkovidno. Mesto zatiranja svobodne diskusije, bi jo morala vlada še bolj driti ter gledati njene različne variacije v luči svoje lastne politike ter v poznavanju motivov, značajev in preteklih rekordov voditeljev različnih "inozemskih skupin" kakor tudi evropskih politikov," ki izrabljajo te diskusije za pospeševanje svojih lastnih ambicij."

Sedanja politika naše vlade, ki si prizadeva dovesti do odložitve vsake tozadevne diskusije do časa, ko bo

vojna končana, je samomorilna. Ako hoče naša demokracija ostati žilava in dinamična, mora podpirati vse demokratične pokrete ter se mora vreči v agresiven boj proti vsem eksponentom nacizma in fašizma, sovraštva in brutalnosti.

Imenik zastopnikov za redno letno delniško konferenco Slov. nar. doma, St. Clair Ave. dne 14. januarja 1943

Ime društva:	Ime zastopnika
1. Brooklyn, št. 135 S.N.P.J.	Joseph Jauch
2. Cankarjeva Ustanova	Frances M. Tavčar
3. Carniola Hive, 493 T. M.	Joseph Susnik
4. Carniola Tent, 1288 T. M.	Louis Rosman
5. Cleveland, 23 Z.S.Z.	John J. Gabrenja
6. Cleveland, 126 SNPJ	John Susnik
7. Clevelandski Slovenci, 14 S.D.Z.	Agnes Jerich
8. Concordians, 185 SNPJ	Agnes Jerich
9. Comrades, 566 S. N. P. J.	Josephine Centa
10. Danica, 11 S. D. Z.	Frank Wirant
11. Dosluzenci	John Renko
12. Enakopravnost	John Zalar
13. France Prešeren, 17 SDZ	Frank Cesnik
14. Glas Clev. Delavcev 9 SDZ	Antón Vehar
15. Godba Bled	Rudolf Widmar
16. Ilirska Vila, 173 A. B. Z.	Anton Zakrajšek
17. Dram. dr. Ivan Cankar	Mary Bradač
18. Jugoslav Camp, 293 WOW	Frank Jansa
19. Juaranja Zvezda, 137 ABZ	Frank Smole
20. Kristusa Kralja 226 KSKJ	Michael Telich
21. Lipa, 129 SNPJ	Anton Wapotich
22. Loška Dolina	Josephine Močnik
23. Lunder - Adamič 28 SNPJ	Frank A. Turek
24. Napred. Slovenke 137 S. N. P. J.	Joseph Skuk
25. Napredni Slovenci 5 SDZ	Krist Stokel
26. Naprej, 5 S. N. P. J.	Matija Mesec
27. Novi Dom, 7 SDZ	Cecilia Subel
28. Abrašević, pev. zbor	Andy Sadar
29. Pečlarski Klub	John Pollock
30. Progresivne Slovenke	Frank Zorich
31. Ribnica, 12 S. D. Z.	Frances Legat
32. Slovenska N. Čitalnica	John Krebel
33. Slovan, 3 S. D. Z.	Josephine Turk
34. Slovenec, 1 SDZ	Matthew Debevec
35. Slov. Sokolice, 442 SNPJ	Andrej Tekauc
36. Social. Klub, št. 27	Mary Stanonik
37. Pevski zbor "Zarja"	Anna Erbežnik
38. Spartans, 576 SNPJ	Frank Modic
39. Srca Jezusa	John Zalar
40. Srca Marije (staro)	John Vidmar
41. Sv. Anna, 4 SDZ	Terezijsa Zele
42. Sv. Cirila in Metoda, 18 SDZ	Nežka Kalan
43. Sv. Janeza Krstnika 37 A. B. Z.	
44. Sv. Vida, 25 KSKJ	
45. St. Clair Grove, 98 WC	
46. Svob. Slovenke, 2 SDZ	
47. Tabor, 139 S. N. P. J.	
48. Triglav	
49. Martha Washington, 38 S. D. Z.	
50. Geo. Washington, 189 ABZ	
51. Washington, 32 Z. S. Z.	Frank Fende
52. Vodnikov Venec, 147 SNPJ	Milka Pagon
53. Glasbena Matica	
54. Clairwoods, 40 S. D. Z.	Howard Cerne
55. Pevski zbor Sloga	

UREDNIKOVA POŠTA

Premilil je pionir društva "V boj" 53 SNPJ

Cleveland, Ohio. — Leta 1906 ko se je sešla mala skupina mladih mož in fantov, kateri so postavili temelj društvu "V boj" katero društvo so priključili k danes največji slovenski podporni organizaciji v ameriški Sloveniji.

Med temi mladimi fanti je bil tudi pionir oziroma ustanovitelj pokojni Joseph Prusnik, kateri je umrl zadnji četrtlet, kot si je želel, ko se je večkrat pošalil, da želi na hitro umreti, in tako se je tudi zgodilo. Pokojni Joseph Prusnik je bil šaljive narave in vedno, kljub svojim visokim letom 73 let, še vedno pokazal smisel za humor.

Vedno je rad pripovedoval o takratnih letih ob ustanovitvi društva, in pozneje o težkočah in trudu, ki so ga takrat imeli, če so hoteli obdržati društvo. Kot mladi fantje in moške so bili prezirani in zaničevani vsled tega. Takrat ni bilo lahko ustanoviti društva s kakimi naprednimi načeli. Svobodna in napredna misel takrat pri našem rojaku še ni prešla do višine, in zato je bilo potrebno obilo dela in potrpljenja, kot tudi bojov z nasprotniki načel, katere

je vedno SNPJ zastopala.

Pokojni Prusnik, kot tudi še ostali 3 pionirji, kateri so med nami še živi, se niso zavedali takega lepega sadu od njih pionirskih dela, niso se nadejali, da se bo iz tega majhnega "nepotrebnega brezverskega društva" razvilo v tako močno in lepo mlado drevo, kot danes stoji društvo "V boj" v naselbini.

Pokojni Joseph je gledal z ponosom na porastek društva, rad je bil besedo pionir, in bil je ponosen. Bil je vedno dober član, vdeleževal se je vedno, kljub svojim visokim letom naših prireditev. Bil je med nami še na zadnji letni seji društva, decembra meseca.

Zato naj mu bo blag spomin. Članstvo društva V boj se bo vedno spominjalo pionirjev, in tako tudi pokojnega Prusnika, kateri je dopolnil svoje težko delavsko življenje. Danes ga ni več med nami, le spomin nam bo ostal na njihova započeta dela.

Pokojni Prusnik je bil rojen leta 1869 v D. M. Polju, Sloveniji. Tukaj zapuša brata John Prusnik, kateri je bil tudi soustanovitelj društva V boj, ki pa lo delo in potrpljenja, kot tudi bojov z nasprotniki načel, katere

Pokojnemu bodi blag spomin! Naj se mirno spočije v svobodni ameriški grudi. Dopolnil je svojo življensko pot, katere nas še vseh čaka.

Društvo V boj se Te bo spominjalo na Tvoje delo, pokojni Jos. ob vsaki naši važni obletnici, pri katerih v bodoče Te bomo pogrešali, ko ne bo več med nami Tvoje vesele-šegave narave. — Blag ti spomin! Za društvo "V boj" J. F. Durn, taj.

Božični večer naših mornarjev v Kanadi

Montreal, 27. decembra (JIC) — Jugoslovanski pomorščaki, ki so se o božičnih praznikih nahajali v Kanadi so dobro zaslužili svoj kratki počitek na potu v New York, kjer se bodo pridružili jugoslov. Seamen's Poolu.

Božični predvečer in praznik so praznovali v krogu prijaznih izseljenikov, pri katerih so našli ono prisrčno in toplo naklonjenost, ki je vsakomur potrebna v teh težkih dneh, posebno pa ljudem tako daleč od doma in od svojcev.

Generalni konzul v Montrealu, g. P. Cabrić je priredil božični večer častnikom ladij "Dunav" in "Dinara", v hiši g. G. Sigmunda, uradnika generalnega konzulata, a moštvo v eni tukajšnjih gostiln. Drugi zopet so bili povabljeni na dom nekaterih jugoslovanskih izseljenikov. G. Arnatov, tretji inženir, je očaral goste s svojim prijetnim glasom, ko se je pri petju narodnih pesem spremljal na kitaro.

Vse moštvo je dobilo darove od Navy League of Canada, takozvane Ditty Bags, zavoje s cigaretami, volnenimi jopiči, nogavicami, zdravili, milom in sličnimi malenkostmi. Bolniki, ki leže v bolnicah so dobili darila po pošti.

Akoravno žive v večnih skrbah za svoje in kljub težkim gospodarskim okoliščinam, katerih se nahajajo njihove rodine v domovini, ki je pod tujčeveto peto ali pa pod vlado izdajalcev, so naši pomorščaki vendar prepričani, da bo domovina kmalu osvobodjena in da se bodo po zmagi zopet vrnilo domov, kjer bodo videli svoje drage in jim pomagali. Pripravljeni so, ako potrebno, prekiniti svoj dopust in zopet prevzeti službo na naših ladjah, ako bi mogli tako pripomoči k zmagi zaveznikov in osvobojenju svojega naroda.

Prav posebno se zahvaljuje mo Navy League za bogate darove, ki jih je poklonila našim pomorščakom za božič.

Londonski Times o Jugoslaviji

V svoji številki od 10. decembra prinaša londonski Times dolg članek o nemškem postopanju na Balkanu. Pisec članka pride do zaključka, da Nemci na Balkanu zasledujejo dvojni cilj in sicer: prvič, čimbolj pospešiti zidanje utrjenih postojank vzdolž morske obale in na važnejših prelazih v planinskih krajih, a drugič, zatiranje in strahovanje prebivalstva, na katero so zavezniški uspehi v Severni Afriki in na ruskih bojiščih napravili globok in silen vtis. V pogledu Srbije trdi Times, da Nemci z mrzlično nervoznostjo skušajo zadušiti Mihajlovičev pokret še pred nastopom spomladi.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonrov in vojno-varčevalnih znani!

O podporni akciji po vojni

Viscount Cranbourne, Lord hranitelj državnega pečata, je izjavil londonskemu Timesu, da bo vladala po tej vojni v Evropi taka beda, kot je svet še ni videl in da bo radi tega treba ustvariti posebno organizacijo, ki bo morala začeti s svojim delovanjem čimprej.

Zavezniški komite, katerega naloga je, pripraviti pregled in oceniti potrebne množine, je dobro napredoval. Vse zavezniške vlade so že oddale približne cenitve za potrebo hrane v teku prvih 18 mesecev po vojni.

Skupni zavezniški komite zdaj urejuje seznane teh cenitev in je osnoval potrebno število tehničnih podkomitejev vseh zavezniških narodov.

Problemi podpore zanimajo ves svet — radi tega bo potrebno izdelati splošen načrt, ki bo veljal za vse narode, ki pa bo moral biti tudi sprejet od vseh zavezniških sil.

Neuradna posvetovanja glede izdelave takšnega načrta so v teku z Zedinjenimi državami. Britanska vlada je prisrčno pozdravila imenovanje guvernerja Lehmana, ker je iz tega posnala, da nameravajo Zedinjene države sodelovati pri rešitvi tega problema.

Mi, je izjavil Viscount Cranbourne, smo v tesni zvezi z vlado Zedinjenih držav, kakor tudi z ostalimi zedinjenimi narodi, ker hočemo skupno z njimi postaviti temelje tej akciji, čim bodo okoliščine to dopustile. Do zdaj naša posvetovanja še niso zadostila napredovala, da bi mogli končno veljavno sklepati, zato pa postopoma izdelavam sistem in nikakor ne izgubljamo časa po nepotrebnem.

Razni kombinirani odbori, n. pr. odbor za hrano, materialno pomoč, brodarstvo itd., ki že zdaj obstajajo, bodo morda v kratkem postali okostje mednarodne organizacije. Sir F. Leith Ross bo ostal načelnik angleškega dela organizacije in bo stopil v ozke stike z guvernerjem Lehmanom.

Organizacija podpore v izdatni meri, je zaključno izjavil Viscount Cranbourne, je orjaško podjetje. Začetek je bil dozdaj dober, toda ves vet mora biti pripravljen za čas, ko bo treba nastopiti.

Chaplin bo zamenjal svoje famozne brke

Charlie Chaplin, ki je znan po vsem svetu po svojih posebnih brčkah, širokih vrečastih hlačnicah in klampastih čevljih ter neizogibni palčici in cilindru, bo vse to odložil, ko bo pričel z delom v novem filmu, imenovanem "Lady Killer." — Največja sprememba bodo pač njegove nove brčice, ki bodo bolj francoskega modnega okusa.

Chaplinov novi film bo na podlagi storije o "Plavbradcu" ki je na Francoskem pomoril mnogo žensk. Seveda bo film satirične vrste. Chaplin bo, ta film sam dirigiral, produciral in tudi sam igral glavno vlogo.

Filmski igralec je dospel v New York, da je tukaj nastopil kot govornik na shodu umetnikov v Carnegie Hall. Shodu je predsedoval znani Orson Welles. Umetniki so s tem shodom podprli splošno zahtevo druge fronte in se izrekli za polno podporo v vojnem prizadevanju Amerike.

Chaplin se je pred časnikarji izrazil, da se strinja z idejo odprtja druge fronte ker je ta po-

trebna. Interesira se tudi za Ruski vojni relief.

Chaplin je sedaj star 53 let in je britski podanik, toda je rekel, da se počuti, da je on "svetovni državljani" v Ameriki, pa da je tako doma, da se sploh smatra in počuti Amerikane. Amerika, je rekel, ga smatra za gosta — plačanega gosta, o katerega je že dobila okroglih deset milijonov dolarjev — on pa si šteje v poseben privilegij, da mu je Amerika tako naklonjena.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Eveleth, Minn. — Dne 2. januarja je tukaj umrl Joseph Fric, doma iz Ribnice na Dolenjskem. Zapuša štiri hčere in mnogo drugih sorodnikov po Minnesoti in v Chicagu.

Pueblo, Colo. — V zadnjih desetih dneh so kar štirje Slovenci oziroma Slovence umrli v tej naselbini: Ana Zabukovec, dekleško ime Strah in rojena tukaj, John Gorše, star naseljenec iz Bele Krajine, Ana Pugel in Suhe Krajine in Ana Pritekel, bolničarka v armadi in rojena v Pueblu.

New York City, N. Y. — Dne 27. decembra je na svoji farmi v Medina, N. Y. umrl splošno znani in spoštovani Peter Rodde. Rojen je bil leta 1882 na Rodici pri Domžalah. V Ameriko je prišel še pred prvo svetovno vojno. Več let je živel v Brooklynu, zadnjih osem let pa je bival na svoji farmi v Modeni, N. Y., kjer je imel lepo urejeno kokašerejo. Umrl je nagloma, ko je s svojo ženo na traku peljal kokoši na trg. Zapuša ženo Jemnie, sina Emila, ki je učitelj, sedaj v armadi, ter več sorodnikov.

Zavarujmo se proti prehladom s pravilno hrano

To zimo, pravijo, nam ne bodo dali na razpolago toliko toplote, kot smo je bili doslej navajeni. Temu se bo seveda treba prilagoditi in nobenega dvoma ni, da si bomo pomagali na vse mogoče načine, kot z zapiranjem oken, z zadelavanjem špranj, itd. Zaposniti pa si je treba, da je poleg tople obleke in stanovanja, ki ni polno prepiha in vlage, važen tudi telesni odpor.

Telesen odpor preprečuje prehlade in druge bolezni in bolovanja. Sedaj se je bati tudi influence in proti tej se je treba boriti s tem, da dobiva naše telo dovolj vitaminov, posebno vitamina A.

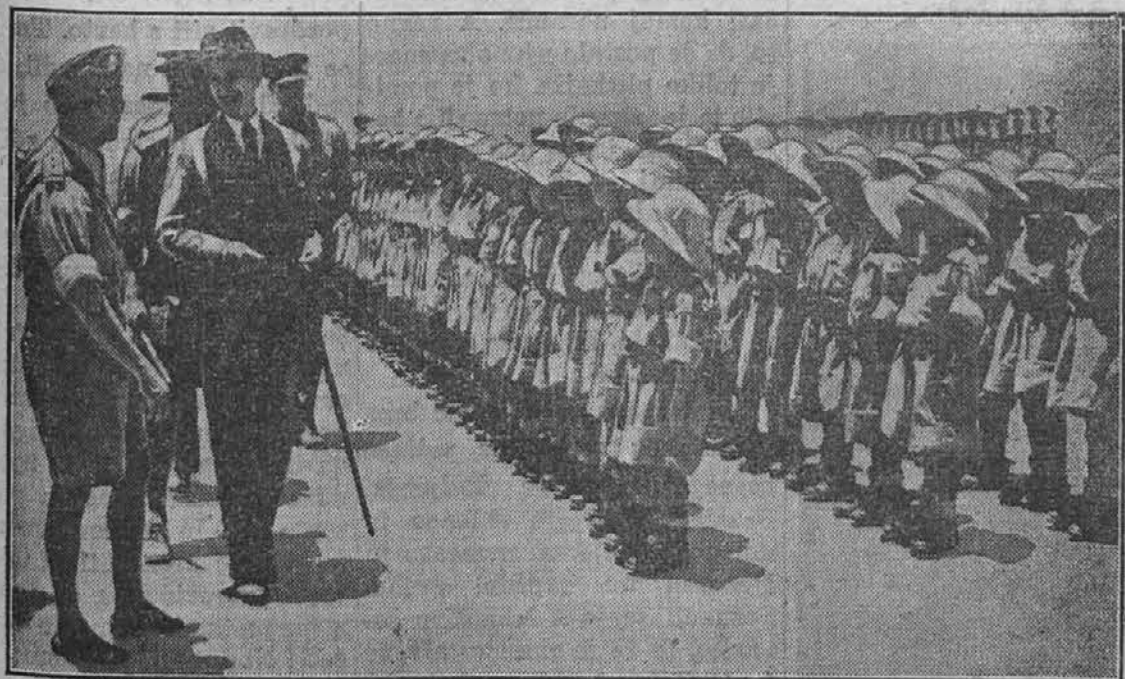
Mleko nam daje obilo potrebne vitamina. Odkrit je bil najprej v surovem maslu, ki je seveda narejeno iz mleka. Tudi v jajcih in v ribjem olju je dovolj vitamina A. Dobiti ga je tudi v alfalfi, sladkem zelju, špinatu, mladi detelji in še v drugih rastlinah in sočivjih.

Zanimivo je dejstvo, da so dobili ta vitamin v velikih količinah v različnih vodnih rastlinah, kar znači, da ta vitamin prehranja iz rastlin v manjše ribe, katere navadno love večje ribe za svojo hrano — na ta način pa pride vitamin A v ribje olje.

Krave dobivajo vitamin A na pašni, v senu, itd., zato je mleko tako bogato na tem važnem vitaminu.

Skrbite, da boste uživali dovolj mleka, sadja in sočivja, pa se potem ni bati prehladov in influence ter sličnih bolezni, ki nas napadajo največ zaradi nepravilne hrane.

"Poljski "Junaki"

Na sliki vidimo poljske dečke nekje na Srednjem vzhodu, ki pripadajo organizaciji "Junakov," ki je istovetna s jugoslovanskim ali češkim Sokolom.

Malta in druga angleška oporišča v Sredozemskem morju

Malta je skupina otokov sredi Sredozemskega morja med Sicilijo in Libijo. Njeno otočje zapira prehod iz zapadnega v vzhodni del Sredozemskega morja. Poleg glavnega otoka, ki meri 246 štirjaskih km, so še trije manjši otoki (Gozzo, Comino in Cominotto) in še nekaj malih skalnih škribin. Otočje je pusto in kraško. Prebivalstvo se peča z ovčerejo, ribištvo in malo obrtjo. Celotno otočje meri 316 štirjaskih km in šteje 260.000 prebivalcev.

Ze v mirni dobi je na tem otočju Anglija vzdrževala veliko posadko 15.000 mož. Prebivalstvo je katoliške vere, uradni jezik je angleški. Ljudstvo pa govori malteščino, ki je še najbolj slična italijanščini. Glavno mesto je Valetta, ki je močno utrjeno s srednjeveškimi trdnjavami.

Otočje je v zgodovini pogosto menjalo svoje gospodarje. V srednjem veku je spadalo h kraljestvu Sicilija. Karel V. pa je Malto 1530 leta dal malteškemu vitezom. 1798 je otok zasedel Bonaparte, 1802 pa so ga zasekli Angleži.

Straža na Sredozemskem morju Sredozemlje: važno prizorišče bojev med zavezniki in osiščem.

Takoj ko se je končala španska državljanska vojna so se začele z mrzlično hitrostjo vojne priprave na Sredozemskem morju. Vse se je začelo naglo oboroževati, idilični skalnati otoki so postali močna municijska taborišča, silna brodoma pa je pripravljena čakala na povelje za odhod, orjaško letalsko bro-

dovje je tudi bilo pripravljeno, da se začne vojskovati s plavalčimi oklopnimi trdnjavami, ali da čuva morje. En sam znak in že je šinila iskra od Severnega na Sredozemsko morje. Angleški pomorščaki so bili prisiljeni čuvati varnost ene najvažnejših zvez svojega svetovnega imperija zakaj Sredozemsko morje je ena od vrat Anglije, je oblastnopolitična postojanka največjega pomena.

Skalnata trdnjava na južni konici Evrope

Najkrajša pot iz Indije v evropsko Anglijo vodi skozi Sredozemsko morje, ki je ena od velikih prometnih prog angleškega imperija. Na tej poti so mogočne čuvajnice. Prva je ob 15 km široki ožini, ki loči Evropo od Afrike, Španijo od Maroka: to je Gibraltar, ki je bil že v davni zgodovini imenovan "Herkulov steber". Leta 1704 si ga je pridobila Anglija v španski nasledstveni vojni in je zdaj eden najbolj trdnih pomorskih oporišč sveta. Priroda sama je dala tej trdnjavi zidovje, kakršnega človeške roke ne bi nikdar mogle sezidati. Celo najhujše letalske bombe ne bi mogle razrušiti tega skalovja, v čigar varstvu so mogočna municijska skladišča. V skalovje vzdani topovi obvladajo s svojo strelsko zmoglostjo vso morsko ožino.

Gibraltarski guverner je odredil, da se morajo ženske in otroci izseliti in ustanovili so odločno brambo civilnega prebivalstva. Nabrani so prostovoljci, razdelili plinske maske in pripravili parne sirene za primer da bi bil električni tok prekinjen in zaklonišča so vsekali v skale. Gibraltarška luka pa je za podmornice sploh nedostopna.

Otok križarskih vitezov

Tudi v središču Sredozemskega morja se je Anglija utrdila. Ondi je med Sicilijo in Tripolima, med Tunisom in Grčijo otok Malta, ki je kakor zapah porinjen med zahodno in vzhodno polovico Sredozemskega morja. Otok Malto je cesar Karel V. leta 1530 podaril viteškemu redu Johanitov, ki je najstarejši red iz dobe križarskih vojsk.

Ko so Turki ta red pregnali z otoka Roda, so si tu privzeli ime Malteški red. Leta 1789 je Napoleon na svojem pohodu v Egipt zasedel otok, a že čez nekaj let so ga dobili Angleži, ki ga imajo v oblasti od leta 1814 in ki so ga izgradili — poleg Gibraltarja — kot najvažnejše pomorsko oporišče. Glavno mesto La Valetta (na Malti) ima eno najlepših prirodnih luk sveta in velike bojne ladje morejo ond pristajati. Čeprav je zaradi svoje lege med Italijo in njenimi letalskimi oporišči v Siciliji, Pantelleriji in Libiji izpostavljen otok Malta napadom iz zraka, kar se ravno te dni v obliki meri dogaja, je Malta izrednega pomena kot letalsko oporišče, tako da lahko uspešno odbija napadalne načrte osišča na Sredozemskem morju. Pristaniške naprave so v La Valetti zavarovane z debelimi oklopnimi ploščami. Pod zemljo so skladišča za orožje in bojno opremo in baterije protiletalskih topov in se uspešno upirajo sovražnim letalskim napadom. Čeprav in Malta nič več največje zbirališče angleškega brodoma v Sredozemskem morju, pa je vendar ta trdnjava najodličnejše vrste, in se zadnje čase po skoro vsakodnevnih zračnih napadih od strani osiščnega letalstva, prav izborni drž.

Obrambni pas okrog Sueškega prekopa

Angleška pomorska vojaška oblast že od nekdaj najbolj budno pazi na vzhodni del Sredozemskega morja, na ozemlje okrog Sueškega prekopa. Po tem prekopu ne vodi samo najkrajša pomorska pot iz Anglije v Indijo in na Daljni Vzhod, marveč je to tudi najkrajša zveza med Sredozemljem in med ozemljem ob Indijskem oceanu. Ni treba še posebej poudarjati, kaj to pomeni v primeru sedanje vojne, zlasti za tiste države, ki imajo kolonije ob Rdečem morju in v Vzhodni Afriki.

Zatorej je Anglija vse storila, da ga je uvrstila zase in za svoje zaveznike. Sosednja država Egipt ima majhno vojaško zvezo z Anglijo. Na drugi strani je angleško mandatno ozemlje Palestina. Vse to je zavarovano po brodomnem oporišču v Aleksandriji in Hajfi, zraven pa je proti severu še otok Ciper v zaščito. Že veliki angleški državnik Disraeli je imenoval Ciper "ključ zahodne Azije."

Za 240 milj daleč severno od Aleksandrije, za 50 milj zahodno od Sirije in 240 milj vzhodno od Roda, je lega Cipra vprav kot nalašč za to, da straži Haj-

fo in Sueški prekop. Ciper je kot nekakšen drugi Gibraltar in je utrjen za obrambo.

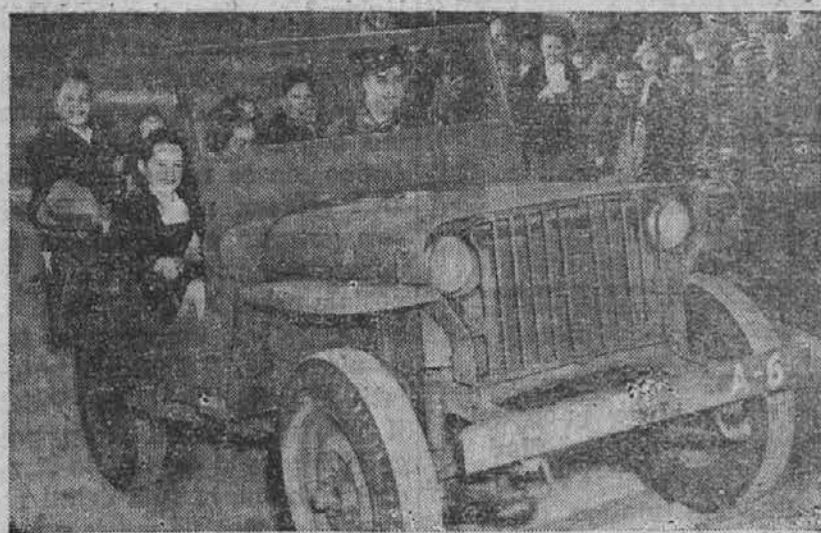
Ob vsej obali Sredozemskega morja, med Aleksandrijo in Hajfo in na obeh straneh Sueškega prekopa, so nove, mogočne, obširne, deloma podzemne naprave za lovska letala, ki otežkočajo napadalnim sovražnim bombnikom njihovo pogubonosno delovanje. Postavljeni protiletalski topovi neumorno vršijo svojo branilsko službo in še prav posebno radi Sueškega prekopa je nameščena posebna protiletalska baterija. Za utrjevanje angleških postojank v Sredozemskem morju so vse angleške vlade vlagale vse svoje sile, kar se najbolj vidi tudi po tem, da prilično mali otok Malta že od začetka vstopa Italije v vojno na strani Nemčije vzdržuje vse napade osišča in tudi vsakodnevni hudi letalski napadi zadnjega časa mu ne morejo priti do živoga.

Naraščanje sabotaže na Balkanu

Ameriški urad za vojno informativno službo OWI je objavil pred kratkim poročilo g. Roberta Parker-a, ki je prepotoval Turčijo in poleg drugega dejal: "Resnica iz Amerike prodira naprej v svet. Tako mogočna je, da Goebbelsove laži ne morejo preprečiti njenega napredovanja."

Na Balkanu je sabotaža narasla tisočerno. Turčija, zvesta svojemu zavezništvu z Veliko Britanijo in svojemu prijatelj-

Otroci so kupili vojaški "jeep"

Na sliki vidimo otroke v Los Angelesu na vojaškem "jeepu," katerega so kupili z vojno-varčevalnimi znamkami.

stvu z Zedinjenimi državami, bo mnogo doprinesla k zgradbi novega sveta. Turška vojska je pripravljena na vse.

Za edinost upora v Jugoslaviji

LONDON, 1. januarja (ONA) — Zaupnik jugoslovanske vlade v izgnanstvu je izjavil danes, da si je izbrala nova vlada za svojo največjo nalogo v letu 1943, zedinjenje vseh borbenih sil v Jugosla viji, da se doseže večja udarnost za odločilne vojaške operacije.

Lokalna središča upora, skupno z vojaškimi operacijami generala Draže Mihajlovića, so že dozdaj uspele, da pretrgajo skor v vse prometne zveze osišča, kar zelo vznemirja naci-fašistično vodstvo.

Društveni KOLEDAR

JANUARY

16. januarja, sobota. — Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

17. januarja, nedelja. — Proslava 30-letnice društva Glasbena Matica. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

20. februarja, sobota. — Kartona zabava društva "Cvetiči Noble" št. 450 S. N. P. J. v pomoč slovenski pomožni akciji, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

23. januarja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

24. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Ivan Cankar", predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

29. januarja, petek. — Rooseveltov Dance v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

30. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters Club. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

30. januarja, sobota. — Plesna

Getting Up Nights Makes Many Feel Old

Do you feel older than you are or suffer from Getting Up Nights, Backache, Nervousness, Leg Pains, Dizziness, Swollen Ankles, Rheumatic Pains, Burning, scanty or frequent passages? If so, remember that your kidneys are vital to your health and that these symptoms may be due to non-organic and non-systemic kidney and bladder troubles. In such cases Cystex (a physician's prescription) usually gives prompt and joyful relief by helping the kidneys flush out poisonous excess acids and wastes. You have everything to gain and nothing to lose in trying Cystex. An iron-clad guarantee wrapped around each package assures a refund of your money on return of empty package unless fully satisfied. Don't take chances on any kidney medicine that is not guaranteed. Don't delay. Get Cystex (Cystex) from your druggist today. Only 35c. The guarantee protects you.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Mali oglasi

Išče se ženske

za čiščenje prostorov na zapadni strani mesta. Pokličite CH. 6991. Prospect Window Cleaning Co., 1107 Bolivar Rd.

Naprodaj

so nova drva za kurivo. Velika skladišnica za \$4.00 iz tovarne. Pokličite LI. 2067.

4-sobno stanovanje

v okrožju med St. Clair in Superior Ave. in E. 60 Street in Ansel road išče mlad par brez otrok. Sporočite svoj naslov Enakopravnosti.

TO ROUSE FLOW OF LIVER BILE

Get a bottle of Kruschen Salts tonight. Half an hour before breakfast, take as much as will lie on a dime in a glass of water (hot or cold) or in your morning cup of tea or coffee and keep this up for 30 days. Kruschen taken this way helps relieve such symptoms as sick headaches, bowel sluggishness and so-called bilious indigestion when due to insufficient flow of bile from the gall-bladder. You can get Kruschen, a famous English formula made in the U. S. A., at any drug store. You must be satisfied or money back.

What You Buy With WAR BONDS

The "handie talkie" is the newest product of the Army Signal Corps... a hand sending and receiving set, compiled into a small, extremely portable unit. The antenna telescopes into the back of the set when it is off the air. It is called a Transceiver.

Our line of communications is one of the most important divisions of our fighting units. We need thousands of these small radio sets. Your purchase of War Bonds... AT LEAST TEN PERCENT of your income every payday... will enable us to equip our boys with these new units in radio communications. U. S. Treasury Department

YOU GIRLS WHO SUFFER

Distress From

PERIODIC FEMALE WEAKNESS

And Want To Build Up Red Blood!

Take heed if you, like so many women and girls, have all or any one of these symptoms: Do you on such days suffer cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, dizziness of "irregularities", periods of the blues—due to functional monthly disturbances?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Compound TABLETS (with added iron)—made especially for women.

Pinkham's Tablets are famous not only to relieve monthly pain but also accompanying weak, nervous feelings of this nature. This is because of their soothing effect on

ONE OF WOMAN'S MOST IMPORTANT ORGANS. Taken regularly—Pinkham's Tablets help build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands have reported benefit. Also, their iron helps build up red blood to give more strength. Pinkham's Tablets are also a fine stomachic tonic! Follow label directions.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

THE FRONTLINER by Bowen Lewis

ALOJZ KRAIGHER

MLADA
LJUBEZEN

On se je vedno iznova vračal k nji, čeprav ga je že nešteto krat odbila; prihajal je zmerom z novimi načrti in z novimi pregovarjanji; privrkal se je skliceval na njeno prijateljstvo in ljubeznivost, drugičkrat na njeno velikodušnost, naposled celo na dolgotrajnost njunih stikov. In ko je končno dosegel, da ga je trpela na izprehodih poleg sebe in da je družbi obveljal kot njen čestilec in kavalir, je zdajci sam raztrosil vest, — da je zaročena z njim. Vera se je izprva jezila in ga je naglala; potem se je smejala; nazadnje mu je zopet dovolila, da je njen spremljevalec; obenem pa mu je odločno izjavila, da ne čuti zanj ničesar in da si naj najmanjšo misel na zaročitev izbiže iz glave. Bilo je tako: — pravega ljubimca ni imela, ki bi jo mogel mučiti z ljubosumnostjo; niti ni poznala človeka, ki bi se mogla zaljubiti vanj; tak lažjaročenec pa ji je bil vseeno nekakšen ščit, ki jo je branil vsaj pred novimi vsiljivci in zapeljivci. — A potem, ko je nastopil Tomo, ki ji je bil od prvega začetka ljub prijatelj in zaželjen družabnik; — potem, ko je Tomo zdajci skopnel za njo in jo je začel naskakovati z ognjevitostjo, ki je do takrat ni poznala; — potem, ko je naenkrat začutila, da vstaja tudi v njenem sruu nekaj novega, razkošnega, brezmejnega sladkega, najvišjega srečo obetajočega; — potem, ko je spoznala v svoji prerazumni glavi, da ji grozi nevarnost od te sreče, — njemu ali nji, mogoče tudi obema; — potem si je celo želela, da bi imela svojega "zaročenca" poleg sebe; ker si je domišljevala, da se bo z njegovo pomočjo uspešneje in lažje borila zoper Toma in zoper svoja lastna čustva. — Ko pa je bil "ženin" tu, — mu je ubežala. — V kljub "zaročencu," v kljub nezaučnosti in v kljub razumu — je vzplapolala v nji ljubezen, da ji je duša vriskala od vznosenja in sreče, da se ji je od blaženosti srce topilo in da je koprnela od samega poželenja in naslade. — Zmerom več je imela takih srečnih hipov. — In vendar se je vedno iznova zopet vdajala svojemu brezupnemu črnovidstvu. Po najrazkošnejših trenutkih čiste radosti se je potapljala nenadoma v razpoloženo resignacijo in melanholijo.

Lepih dni je bilo naglo konec. Jazbinšek je prebolel legar in se je počasi toliko okrepčal, da je mogel sredi meseca zopet nastopiti svojo službo pri notarju. Tomo pa ni smel več odlašati, moral se je odpraviti na vseučilišče in se resno poprijeti študij. —

Ko je bila Vera sama, je šele prav spoznala, kako visoko in mogočno je vplamenela v nji ljubezen. Zdaj je čutila vso sladkost in vso grenkost neutonega hrepenenja za ljubim-

cem, za njegovimi zaverovanimi pogledi, za njegovimi objemi, za njegovimi omamljajočimi poljubi. — Če se ji je v prejšnjih časih zdela tuintam, da je zaljubljena, je bilo treba nekaj dni ločitve, pa je takoj spoznala, da je bilo vse ljubimkanje samo igračkanje, ki ni pognalo korenin v njenem sruu in ni vzbudilo odmeva v njeni duši. Zdaj je vzdihovala in ginevala in obupovala, ker ni hotelo biti Tomovega pisma. Sama se je spravila, da bi mu pisala; začela je in raztrgala. — In spet začela in raztrgala. — vsak dan iznova. — V naslednjem hipu pa se je butala po čelu in se je zmerjala in si dopovedovala, kako nezmisljena, naravnost blazna je ta ljubezen, kako bi si jo morala nemudoma izbiti iz glave in izriniti iz srca, da ne ugonobi in ne onemogoči vse Tomove prihodnosti, da ne upropasti — sama sebe! — A ko je vendar prišlo pismo — četrti dan — in zakasnela karta z njim — je sedla k mizi ter se mu izvriskala in izhropla, da ga je skoraj telesno začutila v sebi. — Nazadnje pa se mu je zagrozila: — Ko bi je več ne ljubil? —

"... Potem bi bilo treba umreti! Pa kakšne smrti? Kako umreti? —

Ich werde allen Liebe schwören, um im Genuss zu vergehen... Ne, ne! Tu imaš poljub! Ti, samo Ti! Če imaš še kaj sape — še enega od svoje ljubice Vere.

Piši zopet! Piši!" In Tomo je bil ves srečen. Saj se je bal, da dobi odpoved in trezen svet: "Bodi pameten! Jaz sem premagala norost!" A namestu tega je prejel izbruh strasti in prekipevajočega poželenja. "Ti vragec!" — ji je pisal. "Kako si me mučila do sedaj! Kakor da bi ti ležala ljubezen v sruu popolnoma osamela, v železo okovana, in bi je ne raznašala kri po telesu! Trezni hudiček ti, jaz sem se bal, da znaš bolj misliti nego ljubiti. — Sanjal je, kako bi bilo, ko bi jo imel pri sebi. — In je bil nazadnje vesel, da ima vsaj listek v roki, ki je ona dihala vanj in so njeni prstički hiteli po njem. — Njegov pismo mu je bilo svetlo kot relikvija, saj je bil košček njegove duše v njem; postavi si jo na oltar in moli. — Prosil jo je za mnogo takih relikvij. — A že prihodnje Verino pismo je bilo — obupano. "Zakaj ti toliko časa ne pišem? — Pa morda se tebi niti dolgo ne zdi! ... Bila sem sitna in otožna. — In še nekaj: saj te ne smem motiti v učenju! Ali pridno študiraš, kaj? ... Časih vriskam od veselja. — a zopet pridejo trenutki, da bi si nekaj položila v glavo, kar bi jo razneslo. — to bi dobro delo! ... Pišeš mi razglednico s prijatelji in vsi se krohotajo. — s kolegi se norčuješ iz mene. — Res te lu-

bim? Kaj pa to tebe briga, če te ljubim? ... Sam si mi pokazal v zadnjem pismu, kaj bi morala storiti: — pisati, da bodiva trezna! ... Tvoja gospa mama ima zopet bolj prijazen obraz. Čudno, da se ravno zdaj tolikrat srečava na cesti! Danes sem govorila z njo; pa mi je mimogrede povedala, da ti je poslala nekaj krače. — In ti se boš krače bolj zveselil nego tega pisma! ... Tomo jo je tolažil in prepričeval, izpodbijal ji črne misli. Rotil jo je, naj ga ljubi; ko bi ga pustila stradati ljubezni, bi tudi delati ne mogel. — Ona pa mu je v prihodnjem pismu zopet pridigovala pridnost in marljivost. "Ko bi bila jaz kriva, da ne delaš, je bolje, če me danes izbrišeš iz srca. Stori to, če je v tvojo srečo! Ne skrbi zame! Moje življenje nima prav nobene vrednosti. Kmalu odide zadnja, ki ji je nekoliko na tem, da živim in kako živim. Potem bo konec. — Jaz sem bolna. — Časih se smejem, a obenem sem žalostna in nezadovoljna. — Kam hrepenim? — Po smrti!" — Tomo tega ni razumel. Pri-povedoval ji je o svoji ljubezni in o svojih sanjah. Vzklikal je: "Tako lep je svet! Tako dober in svetel! Sama luč! In ogenj mu daješ ti in mu ga daje najina ljubezen. — Polagoma se je zopet pomirila; začela se je veseliti Velike noči, ko se vrne Tomo po izpitu in počitnice v Ljubljano. Predpostavljala je, da jo razvedrilo in zmotilo; njena pisma so postala bolj opisovanje in pripovedovanje, vzbujanje spominov. Tudi v Tomovih dopisih se je strast polegla; poročal ji je o doživljajih, veseljih in nerodnih, o knjigah ter o literarnem gibanju med mladimi. — Potem ji je naznanil, da mora zopet odložit izpit in da za Veliko noč ne pride doli. Žalost in obupovanje. — in zopet mir. — Nenadoma: — "Duša! Jutri mi pokopljajo mater — vse! Vsaj ti še ostani svoji Veri!" — Napisal ji je tolažilno pismo. "... Tako malo je listov na drevesu tvojega upanja in tudi ti odpada drug za drugim. A bodi prepričana: — eden ti ostane, večno zelen, visoko gori v vrhu. — Kakor svetniški sij se mi zdi nesreča. — Ljubica, zjokaj se mi v pismu — in jaz bom molil tvoje solze. — Bila je zopet srečna; — a istočasno tudi resignirana: "Ti zaslužiš boljše, lepšo in mlajšo srečo. Bog ti jo dodeli! Tudi to prenesem! Dragi, — pride čas, ko se odtrga od drevesa mojega upanja še oni list visoko gori v vrhu, počasi se zavrtinči v zraku. — in tudi meni se zavrtinči v glavi, da ne bom vedela, kako in kaj. — Kmalu nato je Tomo zbolel. Ležal je nekaj tednov v bolnišnici za di-

Poveljnik križarke USS Boise

Na sliki je kapitan E. J. Moran, poveljnik ameriške križarke Boise, ki je pogreznila v bitki pri Solomonskih šest japonskih bojnih ladij. Ko je prišel kapitan nedavno na dopust na svoj dom v San Francisco, sta ga sprejela tam njegova hčerka in njegov sin, ki ju vidimo poleg očeta na sliki.

Herbert Hoover v krogu vojakov

Na sliki je bivši predsednik Herbert Hoover, čigar slika je bila posneta v neki vojaški kantini, kjer je stregel vojakom druge svetovne vojne.

jake, imel je bolezen v prebavilih, — zdravniki sami se niso prav spoznali; a ko je prišel zopet ven, je bil staršno oslabil in suh kot trska. Tovariši so se ga prestrašili, vodili so ga v prelepo dunajsko okolico, po gozdovih in po zelenih gričih. — Tomo si je hitro zopet opomogel, popravil se je telesno in oživil duševno; polagoma je zabredel v lehkomišno dijaško životačenja, popival je in veselil se, kakor bi bil to edini užitek in edini namen življenja. Misli na izpit je opustil, saj je imel bolezen za izgovor. — Vera je dobila ves ta čas komaj kako razglednico od njega; nenadoma je prejela pismo: — "Oprostite, ljubica, da se ti šele danes zopet oglašam! Ko bi ti zmerom pisal, kadar mislim nate, bi bila posuta s pismi kakor manjtniško drevo s cvetjem. Ves čas po boleznih se že pripravljam na odhod domov; edini dobiček zamude je menzura, ki jo bijem v sredo. Zanesi se torej, ljubica, da me dobiš nekoliko razsekanega v svoj zaželjeni naročaj. Ali se ti ne zdi, da se mi bo ta reč podala? Sicer pa molči o tem! ... — Vera se je prestrašila tega pisma, prevzela so jo neprijetne slutnje. — In ko je bil pri nji, je bil v resnici ves zunanji, ves plitek in površen, brez globljih čustev, — kot brez duše. Izpovedi ni bilo iz njega o vsem počenjanju na Dunaju; v pogovoru je bil brez vsebine, nagel in raz-

tresen. Že prvi praznik se je na nekem izletu čez mero upijal, postavljaj se je v pozitivno, mahal s palico okoli sebe in vabil na dvoboj. — Ko ga ni mogel nihče ukrotiti, so poslali Vero nadenj; njo je ubogal in ona ga je spravila domov. A bila je v dno duše razočarana; spoznala je, da mora nemudoma pretrgati vse zveze s tem otrokom. — Prejšnje leto se ni bila niti spomnila, da bi se peljala na počitnice. Takrat je še živela njena mati, v malem mestu na deželi, pri drugi hčerki Berti, ki je bila omožena s trgovcem Hubertom Babškom. Vera sestre ni imela posebno rada, bila ji je prelahka in preigrava; še manj ji je ugajal svak, domišljav in na visoko udarjen mož. A zdaj se je odločila čez noč in se odpeljala za poldrug mesec k njima. — Tomo pa je živel kakor je začel; ni razmišljal in ni preudarjal; od doma v mesto, iz gostilnice v gostilnico, iz kavarne v kavarno. Tuintam se je sporekel z materjo; a le površno, kakor mimogrede; globljega pogovora se je izogibal. Sploh se mu je menda zdela, da mora biti kolikor mogoče lahkomišeln, da se mu ne razburi vest, da se mu ne oglasi duša. Vero je pozdravljala na odprtih kartah. Želel si je nazaj; a to hrepenenje je bilo zgolj telesno, duša mu je dremala in hiralala. — In ko se je Vera povrnila, je bil zopet stari z njo; le malo strastnejši

in nasilnejši, da se ga je mogla časi komaj ubraniti. A ravno to, da je postalo njuno razmerje toliko plitkejše, ko je pomirilo in jo iztrgalo notranjim bojem. Čutila je, da ima mogočen vpliv nanj, — in morda je na tistem upala, da si ga še ohrani, da ga iztrezni in da ga privede zopet k resnosti in delu. Mogoče se mu je v duši že odrekla in je le čakala, da stvar sama po sebi dozori. —

Na Dunaju se je Tomo brez pomislov zagnal v vrtnice besnega dijaškega življenja. Pozabil je svojih sklepov in dolžnosti, poteptal zvestobo in ljubezen ter zapadel grehu. Seznanil se je z lehkomišno so-barico. In če je ona izostala, se je lovil za drugim, ali je pa

krokal do nezvesti. — Vere ni pozdravil niti s karto. Tuintam se je celo sam nase srdil, da ni zadavil te ljubezni, ko je bila že skoraj v poslednjih zdihih. Časih pa ga je le tiščala vest, premetaval se je od težav, vrtel in znojen od tesnobe, ter si s prsti ril po sprijemajočih se laseh. — "Vera, Vera, kam sem te pripravil?" — Prihodnjič pa se je zopet krohotal, — surov nasilnež in brezvesten izkoriščevalec, ki ga ne briga usoda bližnjega, da je le njegova miza obložena, njegova postelja topla. — In vendar končno ni mogel več prenašati te negotovosti. Izprevidel je, da je treba stvar na ta ali oni način — končati! Napisal ji je pismo: (Dalje prihodnjič)

SLOVENSKI NARODNI DOM

6409 St. Clair Ave.

URADNO NAZNANILO!

Tem potom se naznanja društvom in delničarjem Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., da se vrši redna letna delniška konferenca delničarjev SND, v ČETRTEK, DNE 14. JANUARJA, 1943, v AVDITORIJU SND. Pričetek ob 7.30 uri zvečer.

Apelira se na vse društvene zastopnike in posamezne delničarje, da se te letne konference udeležijo. Direktorij SND

"WHAT'S YOUR NAME?"

je naslov

novi knjigi

ki jo je spisal v angleščini slovenski pisatelj
LOUIS ADAMIČ

Cena knjigi je \$2.50 in nabavite si jo
lahko v našem uradu.

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money! Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember... just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every day!

Bonds cost \$18.75 and up... and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, and up... soon total the price of a Bond if bought regularly. Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

SQUIRE EDGE GATE—A New Kind of Furniture Installment Plan

BY LOUIS RICHARD

